

KRAJOWA SEKCJA NAUKI NSZZ "SOLIDARNOŚĆ"

ul. Waryńskiego 12, lok. A 221
00-631 WARSZAWA
tel./fax (22) 825-73-63, tel. (22) 234-98-78
e-mail: knsn@interia.pl
<http://www.solidarnosc.org.pl/knsn>

L.p. 21 /W/10

Warszawa, dn. 26. 02. 2011.

Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej Bogdan Borusewicz

Szanowny Panie Marszałku,

list poniższy jest niemal identyczny z tym, który wysłałem do Marszałka Sejmu Grzegorza Schetyny w dniu 26 stycznia 2011 r. Napisałem wówczas – proszę wybaczyć przydługie cytaty – co następuje.

„Rząd Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego kierowany przez premiera Donalda Tuska przyjął 14 września 2010 roku projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz niektórych innych ustaw. Projekt (druk sejmowy 3391) był procedowany w Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży w dniach 18-19 stycznia 2011 r. i trafił na plenarne posiedzenie Sejmu w dniach 1- 4 lutego 2011.

Chciałbym zwrócić uwagę Pana Marszałka na kilka istotnych mankamentów proponowanej ustawy.

Artykuł 125 obecnie obowiązującej ustawy stanowi, że "Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu zgody organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni". Ten punkt został zamieniony na "Stosunek pracy z mianowanym nauczycielem akademickim może być rozwiązany również z innych ważnych przyczyn, po uzyskaniu opinii organu kolegialnego wskazanego w statucie uczelni" Zmiana ta jest niezrozumiałe, tym bardziej, że odnosi się w dłuższej perspektywie czasowej wyłącznie do tytularnych profesorów (tylko oni bowiem zachowują mianowanie).

Podkreślam, że w Polskiej Akademii Nauk w dalszym ciągu obowiązuje rozwiązanie jak w pierwotnej wersji Art. 125.

Artykuł 124 z kolei umożliwi zwalnianie mianowanych pracowników akademickich już po jednej ocenie negatywnej.

Jeśli dodać rozwiązania narzucające obowiązek oceny (Art. 132) nie rzadziej niż co 2 lata - jedynie profesorowie tytularni byłiby oceniani co 4 lata - to widać wyraźne zagrożenie zepchnięciem badań naukowych prowadzonych na uczelniach w tematykę umożliwiającą szybkie i łatwe wyniki. Uczeni podejmujący badania trudne, o znacznym ryzyku niepowodzenia, mogą zostać stopniowo wyeliminowani ze środowiska uczelnianego. Można mówić o zagrożeniu wolności akademickich, które w dłuższej perspektywie ograniczy potencjał rozwojowy Polski."

Szanowny Panie Marszałku, powyższe argumenty nie przekonały ani Marszałka Schetyny ani postów koalicji rządowej. Ustawa została przez Sejm uchwalona 4 lutego 2011 r. Sądzę wszakże, że Pan – uczestnik wydarzeń 1968 roku – nie pozostanie obojętny wobec zagrożenia wolności akademickich.

Zwrócę jeszcze Pańską uwagę na kolejną, spośród naprawę licznych słabości nowelizowanej ustawy. Zdaniem ekspertów prawnych KSN znowelizowane przepisy dotyczące rotacji adiunktów ani nie są jednoznaczne, ani nie gwarantują zachowania praw nabytych. Artykuł 22 przepisów przejściowych wymaga takiej zmiany, aby w sprawie rotacji adiunktów, nie było możliwości dowolnej interpretacji ustawy.

KSN NSZZ „Solidarność” uważa, że budowanie innowacyjnej gospodarki opartej na wiedzy wymaga przede wszystkim zwiększenia nakładów budżetowych na naukę i szkolnictwo wyższe. Niezbędne jest zagwarantowanie środków finansowych w budżecie państwa na powrót do ładu płacowego w publicznym szkolnictwie wyższym. Konieczny jest powrót do zasad ukształtowanych w latach 2001-2005 określania przeciętnych wynagrodzeń finansowanych z tzw. dotacji stacjonarnej dydaktycznej w grupach pracowników (profesorów, adiunktów, asystentów, pracowników nie będących nauczycielami akademickimi), co najmniej na poziomie określonym relacją 3:2:1:1 w odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej. Wzrost wynagrodzeń może pozwolić zlikwidować patologię wieloletowości na polskich uczelniach, która ma swoje źródło w tym, że naukowcy zbyt mało zarabiają na jednym etacie. Płace w szkolnictwie wyższym są praktycznie zamrożone od roku 2005. Jeszcze gorsza jest sytuacja płacowa naszych kolegów z instytutów Polskiej Akademii Nauk. Znane jest wieloletnie głębokie niedofinansowanie nauki i szkolnictwa wyższego. Projekt budżetu państwa na 2011 rok wskazuje na dalsze lekceważenie przez rząd znaczenia tych dziedzin.

Szanowny Panie Marszałku, udana reforma nauki i szkolnictwa wyższego nie może ograniczyć się do zmian instytucjonalnych czy ustawowych. Herbata naprawdę nie staje się słodsza od samego mieszania.

Z poważaniem

Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „Solidarność”

prof. dr hab. Edward Malec